

Bruxelles, den 26. maj 2020
(OR. en)

8274/20

AUDIO 20
EDUC 198
SOC 328
DIGIT 41
INFO 8
DISINFO 6

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	7684/20+COR 1
Vedr.:	Rådets konklusioner om mediekendskab i en foranderlig verden

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om mediekendskab i en foranderlig verden, som Rådet vedtog ved skriftlig procedure den 25. maj 2020 i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, første afsnit, i Rådets forretningsorden og artikel 1 i Rådets afgørelse (EU) 2020/556.

Rådets konklusioner fremsendes til offentliggørelse i EU-tidende som besluttet af De Faste Repræsentanternes Komité den 14. maj 2020.

Rådets konklusioner om mediekendskab i en foranderlig verden

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM TAGER FØLGENDE I BETRAGTNING:

1. den politiske baggrund som anført i bilaget;

SOM ANERKENDER, AT:

2. teknologiske og digitale fremskridt har medført store ændringer i vores liv. Nye medier og kommunikationsplatforme har ændret de sociale og kommunikationsmæssige relationer, påvirket de kulturelle og kreative industrier og ændret medielandskabet og den måde, som vi producerer, distribuerer og forbruger indhold på. De har medført betydelige nye muligheder for, at borgerne i Europa kan kommunikere og finde, skabe og distribuere forskellige typer indhold;
3. digitale og teknologiske forandringer sker på uforudsigelig og kontinuerlig vis, hvilket betyder, at både borgere og samfund konstant må tilpasse sig. Nyskabelser, der gør verden til et bedre sted, herunder digitalisering og udvikling af medier og kommunikationsplatforme, har konsekvenser, som det er nødvendigt at håndtere;
4. sammen med de mange fordele og positive virkninger af det nye medieøkosystem har de også øget mængden af desinformation, manipulation og hadefuld tale;

5. i det nye medieøkosystem overvældes borgerne af oplysninger og kan have svært ved at forstå nyhederne og finde nøjagtige oplysninger og pålidelige nyhedskilder samt indhold af høj kvalitet generelt;
6. borgernes udsættelse for en stor mængde desinformation, navnlig under store globale kriser såsom covid-19-pandemien, understreger betydningen af en systematisk tilgang til udviklingen af mediekendskab, betydningen af samarbejde mellem onlineplatforme, eksperter og kompetente myndigheder samt betydningen af at udvikle en uafhængig procedure til faktatjek for at begrænse spredningen af desinformationskampagner på nettet, samtidig med at ytringsfriheden respekteres;
7. verden i dag kræver erhvervelse af megen ny individuel og samfundsmæssig viden og færdighed, så borgere i alle aldre kan få adgang til, udvælge, forstå og gøre avanceret og ansvarlig brug af oplysninger og forskellige former for medier, såvel professionelle som brugergenererede, på alle former for kanaler og distributions- eller kommunikationsplatforme;
8. alle disse evner udgør mediekendskab, som skal forstås som et fællesbegreb, der omfatter alle de tekniske, kognitive og sociale egenskaber, medborgeregenskaber samt etiske og kreative egenskaber, der sætter en borger i stand til at få adgang til og bruge oplysninger og medier effektivt og på en sikker og ansvarlig måde at skabe og dele medieindhold gennem forskellige platforme. Mediekendskab bør ikke begrænses til læring om værktøjer og teknologier, men bør også have til formål at udstyre borgerne med evnen til kritisk tænkning, som er nødvendig med henblik på at kunne udvise dømmekraft, analysere komplekse realiteter og sondre mellem holdninger og kendsgerninger. Alle disse egenskaber giver borgeren mulighed for at deltage i de økonomiske, sociale og kulturelle aspekter af samfundet samt at spille en aktiv rolle i den demokratiske proces¹;

¹ Baseret på definitionerne i Ekspertgruppen om Mediekendskabs formål og i det reviderede direktiv om audiovisuelle medietjenester.

SOM ANERKENDER, AT:

9. covid-19-pandemien på samme måde som andre udfordringer i verden i dag har fremhævet behovet for pålidelige informationskilder og behovet for gennemsigtighed fra onlineplatformenes side; det er blevet afgørende at udstyre borgerne med de færdigheder, der er nødvendige for at håndtere desinformation;
10. algoritmer i betragtning af den store mængde oplysninger, der er tilgængelig på internettet, er afgørende for organiseringen af disse oplysninger og gør det muligt at målrette indhold med henblik på at give brugerne en relevant og individualiseret oplevelse;
11. den manglende gennemsigtighed og anvendelsen af algoritmer uden passende risikovurderinger og konsekvensanalyser samtidig kan forværre problemet med desinformation og anspore til sensationsjagt, ekstremt indhold og clickbait-journalistik;
12. algoritmers indflydelse på formidlingskanaler og udvælgelse af modtagere kan have en væsentlig indvirkning på den offentlige mening, forme den samfundspolitiske diskurs og potentielt føre til social polarisering;
13. den øgede mængde af onlineindhold, der omfatter hadefuld tale, tilskyndelse til vold eller had, internetmobning og andet ulovligt og/eller skadeligt indhold, udgør en udfordring for samfundet;
14. i en datadrevet global digital medieøkonomi kan den dominerende markedsposition, som flere globale aktører indtager, og de algoritmiske mønstre, der anvendes af onlineplatforme, true mediepluralisme og et bredt udvalg af indhold;
15. hurtig vækst og igangværende ændringer i medieøkosystemet har konsekvenser for tilliden til medierne, hvilket også kan lægge pres på professionelle medier og standarder for journalistik;

SOM NOTERER SIG, AT:

16. mediekendskab og vores evne til at udvise kritisk forståelse af og interagere ansvarligt med medierne aldrig har været vigtigere end i verden i dag, som er ramt af covid-19-pandemien, ikke kun for beskyttelsen af folkesundheden, men også for at sikre demokratiske samfunds modstandsdygtighed og øget demokratisk deltagelse;
17. det er nødvendigt at intensivere arbejdet med at udstyre borgere i alle aldre med mediekendskab og kritisk tænkning, samtidig med at der tages hensyn til kulturel mangfoldighed og betydelige forskelle i mediekendskab og digital kompetence generelt blandt EU's medlemsstater;
18. den konstante udvikling af nye medier og kommunikationsteknologier øger efterspørgslen efter nye tilgange til mediekendskab, især inden for ikkeformel og uformel læring;
19. der er behov for at udvikle nye modeller for livslang læring inden for mediekendskab og give folk i alle aldre de praktiske muligheder for at tilegne sig de færdigheder, der er nødvendige for at forstå og begå sig i det meget komplekse mediekommunikationslandskab, gennem programmer, der er tilpasset forskellige målgrupper, som kan være aldersspecifikke og/eller kontekstspecifikke;
20. der er behov for at udvide inddragelsen i mediekendskab til interessenter, der er i stand til at nå ud til borgere i alle aldre, såsom kulturinstitutioner (f.eks. biblioteker, museer og biografer), som har adgang til den relevante infrastruktur, og som nyder en høj grad af tillid i samfundet, og som derfor yderligere bør tilskyndes til at styrke mediekendskab gennem deres tjenester og aktiviteter;
21. medieforetagender, navnlig public service-medier, og journalistorganisationer indtager en indflydelsesrig stilling i samfundet og kan spille en mere fremtrædende rolle med hensyn til at fremme mediekendskab samt præge og øge offentlighedens bevidsthed om betydningen heraf;

22. relevante nationale agenturer og organer, navnlig nationale medietilsynsmyndigheder, sideløbende med de fælles aktiviteter, som de udfører gennem Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Audiovisuelle Medietjenester (ERGA), afhængigt af den nationale retlige ramme, som de opererer i, kan spille en vigtig rolle, for så vidt som de har de fornødne kompetencer og den fornødne position til aktivt at kunne fremme, organisere og koordinere mediekendskabsinitiativer og samle interessenter samt bidrage væsentligt til bekæmpelse af desinformation;
23. styrkelse af professionel journalistik, uafhængige medier, undersøgende journalistik og mediepluralisme, fremme af borgernes adgang til troværdige og forskelligartede informationskilder af høj kvalitet og opbygning af offentlighedens tillid bidrager til at beskytte demokratiet;
24. det er vigtigt at tilskynde den europæiske medieindustri til at bruge fremspirende teknologier med hensyn til udvikling af indhold, distributionskanaler og dataindsamling og -analyse med henblik på at tiltrække et bredere publikum og hjælpe det med at få adgang til forskelligt kvalitetsindhold og fremme mediepluralisme;
25. det er vigtigt fortsat at understrege behovet for at opnå højere standarder for ansvar og gennemsigtighed for onlineplatforme med hensyn til at gøre en yderligere indsats for at beskytte brugerne mod ulovligt og skadeligt indhold og mod desinformation, samtidig med at ytringsfriheden respekteres;
26. betydningen af samarbejde med de offentlige myndigheder fra onlineplatformenes side gør sig gældende for forskellige slags oplysninger såsom oplysninger vedrørende algoritmer og datasæt, som vil kunne lette effektiv overvågning af platforme med henblik på at bekæmpe problemer med desinformation;

27. en tværsektoriel tilgang til styrkelse af borgernes mediekendskab sammen med mediernes og de kulturelle og kreative industriers digitale og teknologiske fremskridt vil styrke både brugerne og indholdsskaberne og føre til en mere kreativ og konkurrencedygtig medieindustri;
28. styrkelse af mediekendskab og bekæmpelse af desinformation kræver en systematisk, strategisk og samlet tilgang i alle medlemsstater samt et tværsektorielt samarbejde mellem de forskellige interessenter;

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL INDEN FOR DERES KOMPETENCEOMRÅDER OG I BEHØRIG OVERENSSTEMMELSE MED NÆRHEDSPRINCIPPET:

29. at arbejde systematisk på at øge offentlighedens bevidsthed om betydningen af mediekendskab og støtte en konsekvent udvikling af mediekendskabspolitikker og gennemførelsen heraf;
30. at støtte oprettelsen og udviklingen af mediekendskabsnetværk (nationale, regionale, lokale, tematiske) for at samle relevante interessenter og sætte dem i stand til at samarbejde og udvikle bæredygtige og langsigtede levedygtige mediekendskabsprojekter og -initiativer;
31. at udvikle en tilgang til mediekendskab baseret på livslang læring for alle aldre og yde støtte i denne forbindelse til pilot- og forskningsprojekter med henblik på at skabe eller udvikle og vurdere nye metoder og tiltag samt nyt indhold, der er tilpasset målgruppernes specifikke behov;
32. at støtte udviklingen og udvekslingen af undervisnings- og uddannelsesmateriale om mediekendskab og udviklingen af en systematisk tilgang til forbedring af kompetencerne blandt fagfolk inden for forskellige områder (f.eks. bibliotekarer, museumspersonale, ungdomsarbejdere, lærere, fagfolk inden for mediekendskab og journalister) for at sætte dem i stand til at styrke deres vigtige rolle med hensyn til at udvikle borgernes mediekendskab;

33. at tilskynde kulturinstitutioner, civilsamfundsorganisationer og journalistorganisationer til at integrere programmer for livslang læring inden for mediekendskab og fremme alle typer medieorganisationer, navnlig public service-medier, at udvikle og fremme mediekendskabsinitiativer og at deltage i andre interessenters initiativer og projekter;
34. at fortsætte med at undersøge mulighederne for at fremme og støtte professionel journalistik som et bæredygtigt element i det globale digitale medielandskab;
35. at forbedre eksisterende uddannelsesmodeller og om nødvendigt udforme nye modeller med henblik på udvikling af digitale færdigheder i de europæiske kulturelle og kreative industrier for at fremme en effektiv brug af innovative teknologier og holde trit med den teknologiske udvikling;

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

36. yderligere at styrke og udvikle konceptet den europæiske mediekendskabsuge i samarbejde med medlemsstaterne og fremme deltagelsen i dette arrangement;
37. inden for rammerne af det kommende europæiske observatorium for digitale medier at udvikle mekanismer til fremme af samarbejde og frivillig udveksling af idéer og praksis inden for mediekendskab hos en bred vifte af interessenter;
38. at foreslå mulige yderligere skridt med henblik på at finde langsigtede, systematiske og effektive løsninger for at bekæmpe desinformation på grundlag af resultatet af både eksisterende og fremtidig omfattende forskning i og analyse af allerede trufne foranstaltninger, herunder behørig hensyntagen til det arbejde, der udføres af Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Audiovisuelle Medietjenester på dette område, og til det nødvendige samarbejde mellem de nationale tilsynsmyndigheder;

39. på baggrund af den nyligt offentliggjorte EU-handlingsplan om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024 og med henblik på forberedelsen af den nye retsakt om digitale tjenester, den europæiske handlingsplan for demokrati og handlingsplanen for mediesektoren og den audiovisuelle sektor at overveje behovet for mere effektive metoder til bekæmpelse af problemerne med desinformation uden at hindre beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, hvor platformes gennemsigtighed og ansvar er et nøgleprincip;
40. at sikre, at der tages hensyn til de forskellige medlemsstaters lokale forhold og kapaciteter samt til behovet for et omfattende samarbejde mellem alle relevante interessenter på tværs af medlemsstaterne, således at de potentielle foranstaltninger er anvendelige og effektive og kan kontrolleres effektivt og uafhængigt;
41. i samarbejde med medlemsstaterne at udvikle systematiske kriterier og evalueringsprocesser for EU-finansierede mediekendskabsprojekter og -initiativer og udarbejde en ensartet og sammenlignelig metode for medlemsstaternes rapportering om udviklingen af mediekendskab inden for rammerne af de fremtidige retningslinjer, der er omhandlet i det reviderede direktiv om audiovisuelle medietjenester, og som Kommissionen skal udstede efter at have rådført sig med kontaktudvalget;

**OPFORDRER KOMMISSIONEN OG MEDLEMSSTATERNE TIL INDEN FOR DERES
KOMPETENCEOMRÅDER OG I BEHØRIG OVERENSSTEMMELSE MED
NÆRHEDSPRINCIPPET:**

42. at fortsætte indsatsen og gøre en yderligere indsats med hensyn til en systematisk, samlet og tværsektoriel tilgang til udvikling af mediekendskab og øget bevidsthed om betydningen af mediekendskab; den nationale indsats i denne forbindelse, herunder finansieringsinitiativer, bør ledsages af en indsats på EU-plan;
43. at fremme en bedre udnyttelse af de muligheder, som EU-fonde og EU-programmer giver til støtte for medieuddannelse og forskellige mediekendskabsprojekter og -initiativer (f.eks. støtte til medier gennem programmet Et Kreativt Europa, navnlig den nye aktion vedrørende støtte til medier) og til udvikling af yderligere finansieringskilder samt skabelse af synergier mellem de relevante EU-programmer;
44. at sikre, at mediekendskabstiltag rettet mod mindreårige under strategien for et bedre internet for børn holder trit med det digitale miljø, der er under konstant udvikling;
45. at finansiere og fremme systematisk og regelmæssig forskning i mediekendskab og mediers og digitale platformes virkning (f.eks. systematisk forskning i mediekendskabstiltag og -initiativer, forskning i nye mediers og kommunikationsplatformes indflydelse på borgernes trivsel og forskning i anvendelse af algoritmer og kunstig intelligens og deres indflydelse på den offentlige mening, menneskers liv og medieforbruget samt på de europæiske medier og den audiovisuelle industri);
46. at støtte den audiovisuelle industri i udviklingen af europæiske indholds- og distributionsplatforme af høj kvalitet under hensyntagen til de økonomiske konsekvenser af covid-19-pandemien for den audiovisuelle sektor generelt;
47. at tilskynde platforme og medieforetagender til at samarbejde om udvikling af værktøjer og processer, der fremmer, at nyhedskilder af høj kvalitet er synlige og kan findes, og det samme gælder for europæisk audiovisuelt indhold af høj kvalitet.

Relevante politikdokumenter

Det Europæiske Råd

- Det Europæiske Råds konklusioner af 18. oktober 2018 (EUCO 13/18)
- Det Europæiske Råds konklusioner af 13. og 14. december 2018 (EUCO 17/18)
- Det Europæiske Råds konklusioner af 21. og 22. marts 2019 (EUCO 1/19)
- Det Europæiske Råds konklusioner af 20. juni 2019 (EUCO 9/19)
- *En ny strategisk dagsorden 2019-2024* (vedtaget af Det Europæiske Råd den 20. juni 2019)

Rådet

- *Rådets konklusioner om en europæisk fremgangsmåde i forbindelse med mediekendskab i det digitale miljø* (EUT C 140 af 6.6.2008, s. 8)
- *Rådets konklusioner om mediekendskab i det digitale miljø* (EUT C 301 af 11.12.2009, s. 12)
- *Konklusioner fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om mediefrihed og -pluralisme i det digitale miljø* (EUT C 32 af 4.2.2014, s. 6)
- *Rådets konklusioner om europæisk audiovisuel politik i den digitale tidsalder* (EUT C 433 af 3.12.2014, s. 2)

- *Rådets konklusioner om kulturelle og kreative krydsninger for at stimulere innovation, økonomisk bæredygtighed og social integration* (EUT C 172 af 27.5.2015, s. 13)
- *Rådets konklusioner om udvikling af mediekendskab og kritisk tænkning gennem uddannelse* (EUT C 212 af 14.6.2016, s. 5)
- *Rådets konklusioner om fremme af adgang til kultur via digitale midler med fokus på publikumsudvikling* (EUT C 425 af 12.12.2017, s. 4)
- *Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring* (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1)
- *Rådets konklusioner om styrkelse af europæisk indhold i den digitale økonomi* (EUT C 457 af 19.12.2018, s. 2)
- *Rådets og medlemsstaternes konklusioner om sikring af frie og retfærdige valg til Europa-Parlamentet* (6573/1/19 REV 1, vedtaget af Rådet (almindelige anliggender) i februar 2019)
- *Rådets konklusioner om demokrati* (12836/19, vedtaget af Rådet (udenrigsanliggender) i oktober 2019)
- *Rådets konklusioner om supplerende tiltag for at styrke modstandsdygtigheden og imødegå hybride trusler* (14972/19, vedtaget af Rådet (almindelige anliggender) i december 2019)

Kommissionen

Meddelelser

- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Europæisk strategi for et bedre internet for børn* (COM(2012) 196 final)
- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *En strategi for et digitalt indre marked i EU* (COM (2015) 192 final)
- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Onlineplatforme og det digitale indre marked. Muligheder og udfordringer for Europa* (COM(2016) 288 final)
- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Bekæmpelse af ulovligt indhold på nettet. Større ansvar for onlineplatforme* (COM(2017) 555 final)
- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Bekæmpelse af desinformation på internettet: en europæisk tilgang* (COM(2018) 236 final)

- Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Kunstig intelligens for Europa* (COM(2018) 237 final)
- Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om gennemførelsen af meddelelsen "*Bekæmpelse af desinformation på internettet: en europæisk tilgang*" (COM(2018) 794 final)

Fælles meddelelser fra Europa-Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

- Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Handlingsplan for bekæmpelse af desinformation* (JOIN(2018) 36 final)
- Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – *Rapport om gennemførelsen af handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation* (JOIN(2019) 12 final)
- Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet – *EU-handlingsplan om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024* (JOIN (2020) 5 final)

Andre undersøgelser og rapporter

- *Mapping of media literacy practices and actions in EU-28* (Det Europæiske Audiovisuelle Observatorium, 2016)
 - *Towards European Media Sovereignty. An Industrial Media Strategy to Leverage Data, Algorithms and Artificial Intelligence* (Guillaume Klossa, 2019)
 - *Report of the activities carried out to assist the European Commission in the intermediate monitoring of the Code of Practice on Disinformation* (Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Audiovisuelle Medietjenester, 2019)
 - *Implementation of the revised AVMS Directive* (Gruppen af Europæiske Tilsynsmyndigheder for Audiovisuelle Medietjenester, 2019)
 - *Falling behind: How social media companies are failing to combat inauthentic behaviour online* (NATO's Ekspertisecenter for Strategisk Kommunikation, 2019)
 - *Study on media literacy and online empowerment issues raised by algorithm-driven media services* (SMART 2017/0081) (RAND Europe og Open Evidence, 2019)
 - *ERGA Report on disinformation: Assessment of the implementation of the Code of Practice* (2020)
-